

IKAF AC-P6 Tatimet e Avancuara

Syllabus dhe Udhëzues Studimi

Kualifikimi Auditor i Jashtëm i Certifikuar
(Bazuar në Certifikimet ACCA)

Ky planprogram dhe udhëzuesi i studimit është i dizajnuar për të ndihmuar në mësimdhënie dhe mësimnxënie, dhe ka për qëllim të ofrojë informata të hollësishme në lidhje me kualifikimin, modulën dhe udhëzuesin e studimit.

Struktura e Kualifikimit

Shpjegon përmbajtjen e kualifikimit të nivelit Auditor i Jashtëm i Certifikuar në të cilën bënë pjesë edhe moduli Tatimet e Avancuara. Ndërlidhja e këtij moduli me nivelet dhe modulet tjera të kualifikimit. Modulet e përfshira në nivelin e caktuar si dhe kriteret për antarësim; si dhe karakteristikat e ligjeratave të cilat mbahen gjatë periudhës së certifikimit. Modulet dhe Kualifikimi janë paraqitur edhe me anë të diagramit.

Moduli

Shpjegon shkurtimisht arsyetimin e rëndësisë së modulit, objektivat e përgjithshme dhe të detajuara të modulit dhe tregon në kuptimin më të gjerë aftësitë që do të zhvillohen gjatë studimit të modulit në fjalë. Ndërlidhja e modulit me modulet tjera të caktuara paraqitet me anë të një diagrami, që paraqesin lidhjet ndërmjet tyre; me qëllim që të jetë sa më e qartë për lexuesin. Poashtu përshkruhen dhe temat që i përkasin modulit; se si është planifikuar moduli me tema dhe nëntema. Gjithashtu, shpjegohen edhe forma e ekzaminimit dhe vlerësimit, në detaje se çfarë do të shqyrtojë provimi dhe pse. Në fund krejt është bashkangjitur shtojca e përmbatjes së modulit.

Struktura e Syllabusit

Shpjegon përmbajtjen e syllabusit të modulit Tatimet e Avancuara i cili është pjesë e nivelit Auditor i Jashtëm i Certifikuar. Ky modul përmban arsyetimin, qëllimin dhe aftësitë kryesore që pritet të fitohen gjatë kohës së studimit. Veç kësaj syllabusi përfshinë edhe temat e modulit në fjalë, strukturën e ekzaminimit pas përfundimit me sukses të modulit si dhe të lexuarit dhe planifikimin e kohës.

Udhëzuesi i Studimit

Ky është seksioni kryesor i të dhënave që nxënësit dhe mësimdhënësit duhet ta përdorin si bazë të studimeve, mësimve dhe materialeve të tyre përkatësisht. Provimet do të bazohen në detajet e udhëzuesit të studimit i cili identifikon në mënyrë gjithëpërfshirëse se çfarë mund të vlerësohet në çdo seancë provuese. Udhëzuesi i studimit është i ndarë në seksione të bazuara në aftësitë kryesore të identifikuara në programin mësimor. Këto seksione ndahen në fusha të lëndëve që lidhen me nën-aftësitë e përfshira në planprogramin e detajuar. Fushat e lëndëve ndahen në nëntituj që përshkruajnë rezultatet e detajuara që mund të vlerësohen në provime.

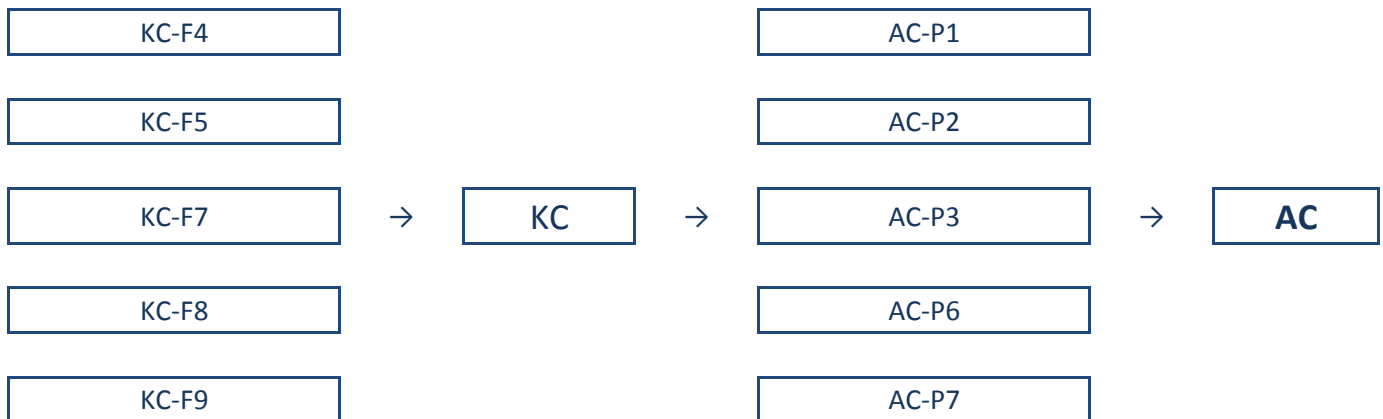
STRUKTURA E KUALIFIKIMIT

*Kualifikimi Auditor i Jashtëm i Certifikuar
(Bazuar në Certifikimet ACCA)*

Auditori i Certifikuar fillimisht duhet të kualifikohet si Kontabilist i Certifikuar në IKAF. Jo për të gjithë Kontabilistët e Certifikuar kërkohet ose është e nevojshme të kualifikohen Auditor të Certifikuar, me përjashtim të rastit nëse ata zgjedhin një karrierë në ofrimin e auditimeve ligjore dhe shërbimeve përkatëse. Këshilli Kosovar për Raportim Financiar (KKRF) licencon Auditorët në Kosovë dhe roli i IKAF-it është për të siguruar se ata janë të certifikuar në përputhje me standardet Ndërkombëtare të Edukimit, Direktivën e 8 të BE-së dhe praktikat më të mira ndërkombëtare. Në vitet e fundit standardet e edukimit dhe kërkesat e praktikës profesionale për Auditorët Ligjor janë përditësuar, andaj skema e re e kualifikimit në IKAF ka për qëllim të sigurojë që auditorët e Kosovës janë të kualifikuar me standardet më të larta ndërkombëtare.

Për të u trajnuar për kualifikim si Auditor i Certifikuar, ju së pari duhet të jeni anëtar i IKAF dhe të keni përfunduar kualifikimin për Kontabilist të Certifikuar. Anëtarësia në këtë nivel është e hapur për të gjithë profesionistët që punojnë në kontabilitet dhe auditim dhe të cilët kanë përfunduar nivelin për Kontabilist të Certifikuar.

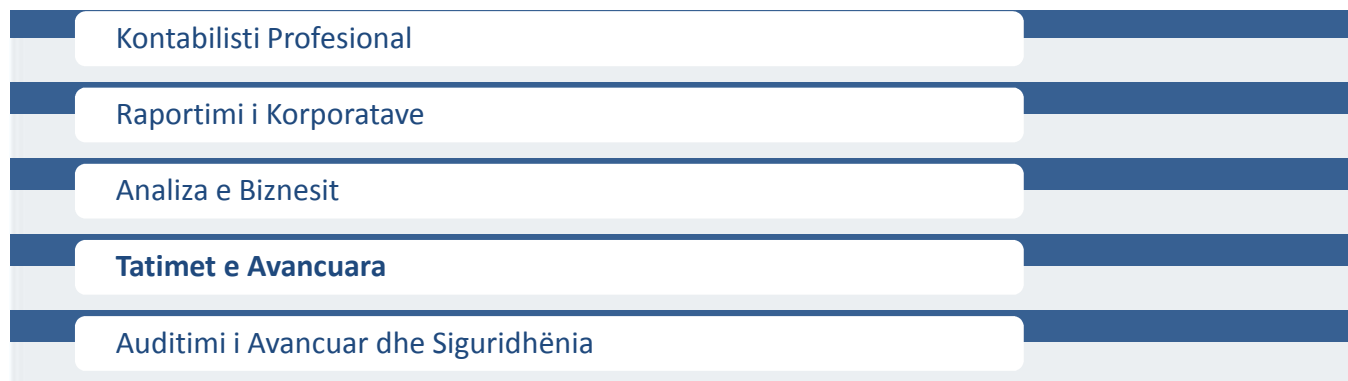
Kandidatët në Kualifikimin për Auditor i Jashtëm i Certifikuar duhet të demonstrojnë njohuri të veçanta edhe në modulën “Tatimet e Avancuara”.

Diagrami.1.: Nderlidhjet e moduleve dhe certifikimeve deri tek titulli Auditor i Jashtëm i Certifikuar

Modulet

Kualifikimi Auditor i Jashtëm i Certifikuar përmbanë gjithsej pesë module të cilat duhet të studiohen dhe të përfundojnë me sukses; me qëllim të fitimit të titullit.

Diagrami.2.: Modulet e Kualifikimit Auditor i Jashtëm i Certifikuar

KRITERET E KUALIFIKIMIT DHE ANETARESIMIT: Auditor i Jashtëm i Certifikuar

- Diplomë Universitare;
- Përfundimin e nivelit për Kontabilistë të Çertifikuar;
- Dëshmi mbi përvojën e punës 3 vite në auditim apo kontabilitet;
- Të kenë vijuar dhe kaluar pesë (5) provimet e certifikimit për këtë qëllim (Provimi quhet i dhene nëse arrihet 50% e pikeve në test).
- Personi që është i certifikuar në këtë kualifikim nga IKAF dhe vazhdon të jetë anëtar me status të rregullt pranë IKAF-it, ka të drejtë të përdor titullin “Auditori i Çertifikuar” duke plotësuar gjitha kriteret e mesipërme.
- Antaret e rregullt në IKAF për ta përdor titullin “Auditori i Çertifikuar” e kanë obligative ndjekjen e edukimit të vazhdueshëm profesional (EVP/CPD) të percaktuara edhe në rregullore

Karakteristikat e ligjerates trajnuese:

- Rishikimi i përgjithshëm i moduleve, dhe gjatë ligjerates, studentët do të jenë të pajisur me raste të studimit, shembujve, dhe shembuj të provimeve.
- Ligjëruesit mbajnë kualifikime profesionale si dhe eksperience pune në fushën e caktuar të ligjerimit.
- Në përfundim të kësaj ligjërates, studentët do të jenë të gatshëm të nënshtrohen provimit në qendren e Institutit KAF.

STRUKTURA E SYLLABUSIT

Arsyetimi

Shpjegon se si është strukturuar programi dhe si janë të ndërlidhura aftësitë kryesore. Arsyetimi gjithashtu shpjegon në detaje se çfarë do të përmbajë ekzaminimi dhe pse.

Diagrami i relacioneve mes moduleve

Ky diagram tregon lidhjet e drejtpërdrejta dhe të tërthorta midis këtij moduli dhe moduleve të tjera që i paraprijnë ose pasojnë. Ai tregon se ku ju pritët të keni njohuri themelore dhe ku do të ishte e dobishme të rishikoni të mësuarit e mëparshëm përpara se të filloni studimin.

Qëllimi

Kjo shpjegon shkurtimisht objektivin e përgjithshëm të planprogramit dhe tregon në kuptimin më të gjerë aftësitë që duhet të zhvillohen brenda studimit të modulit.

Aftësitë kryesore

Qëllimi i planit mësimor është i ndarë në disa funksione kryesore që ndajnë programin mësimor dhe udhëzuesin studimor në seksione diskrete.

Temat

Temat e caktuara që i përmbanë moduli dhe që do të trajtohen gjatë studimit dhe ligjerimit.

Struktura e Ekzaminimit

Ky seksion shpjegon shkurtimisht strukturën e ekzaminimit dhe si bëhet vlerësimi.

Shtojcë Syllabusi i Detajuar

Kjo tregon ndarjen temave dhe nëntemave kryesore të planprogramit në fushat e lëndëve. Ky është pilotprojekt për manualin e detajuar të studimit.

MODULI

Arsyetimi

Renditja e kapitujve është përmbledhur duke filluar me një hyrje për t'i njoftuar lexuesit me ligjin e shoqërive tregtare, sistemin fiskal për t'i përmbyllur raportet vjetore për ATK dhe rregullat ligjore të raportimit/auditimit të pasqyrave financiare.

Diagrami.1.: Nderlidhja e Moduleve

Ky tekst studimi hap rrugën për të gjithë ata të cilët dëshirojnë të kalojnë në “Këshilltar tatimor” ku do të përfshihen ligjet fiskale të aplikueshme në Kosovë, standardet e kontabilitetit, si dhe analizat e pasqyrave financiare.

Shumë dështime ose falimentime do të evitoheshin, në qoftë se drejtuesit do të njihnin më mirë çështjet fiskale, financiare dhe të kontabilitetit.

Një qeveritar anglez, Edmund Borke theksonte se “Të lexosh pa menduar, është njëlloj si të hash pa shijuar”. Për të lehtësuar kuptimin e zbatimit fiskal në praktikë, çdo kapitull që do shpjegohet do ketë mundësi të elaborohet në formë praktike gjatë ushtrimeve. Qëllimi i elaborimit praktik është inkurajimi i lexuesit të aplikojë dhe të zgjerojë konceptet që ai i ka mësuar në lëminë e sistemit fiskal.

Qëllimi

Që të zhvillohen njohuritë dhe të kuptohen llojet e shoqërive tregtare, klasifikimi i tyre sipas ARBK-së, ATK-së dhe KKRF-së, si dhe aftësitë tekniko-fiskale duke përfshirë përgatitjen e pasqyrave financiare themelore.

Aftësitë kryesore

- Kuptojnë llojet e bizneseve
- Kuptojnë procedurat tatimore
- Kuptojnë tatimin mbi vlerën e shtuar
- Kuptojnë doganat dhe akcizat
- Kuptojnë tatimin mbi të ardhurat personale
- Kuptojnë tatimin mbi të ardhurat e korporatave
- Kuptojnë kërkesat ligjore për raportim/auditim të pasqyrave financiare

Temat

Temat kryesore të Modulit Tatimet e Avancuara që do të trajtohen gjatë ligjerates:

Shoqëritë Tregtare
Administrata Tatimore dhe Procedurat
Tatimi mbi Vlerën e Shtuar TVSH
Dogana dhe Akciza
Tartimi mbi të Ardhurat Personale TAP
Tatimi mbi të Ardhurat e Korporatave TAK
Kërkesat Ligjore për Përgaditjen dhe Auditimin e Pasqyrave Financiare

Diagrami.2.: Temat që do të trajtohen në Modulin Tatimet e Avancuara

Struktura e Ekzaminimit

Provimi mbahet në formë të shkruar dhe përmban pyetje nga të gjitha pjesët e tekstit. Testi do të ketë pyetje të hapura të cilat gjenden në kuadër të këtij teksti. Përgjigjet mund të nxirren nga leximi i tekstit dhe nga ligjëratat e mbajtura. Disa prej pyetjeve mund të kërkojnë përgjigje teorike, kurse pjesa më e madhe e tyre do të jenë pyetje të kombinuara dhe përgjigja jepet në kuadër të alternativave të dhëna në test.

Të lexuarit dhe planifikimi i kohës

Për 3 orët e provimit, janë konsideruar 15 minuta kohë për lexim dhe planifikim.

Kjo kohë shtesë është e lejuar në fillim të cdo provimi tre orësh për të lejuar kandidatët t'i lexojnë pyetjet dhe përgjigjet për të filluar planifikimin e tyre para se të fillojnë të shkruajnë përgjigjet. Kjo kohë duhet të përdoret për të siguruar që të gjitha informatat e kërkuara dhe provimi janë lexuar dhe kuptuar si duhet.

Shtojcë: Syllabusi i Detajuar

Syllabusi i Detajuar

A Shoqëritë tregtare

1. Shoqëritë tregtare dhe format e bizneseve të cilat mund të organizohen në Kosovë

B Administrata Tatimore dhe Procedurat

1. Procedurat e regjistrimit dhe çregjistrimit të tatimpaguesve
2. Krijimi dhe mbajtja e librave dhe regjistrimeve
3. Deklarimi i tatimeve (deklarata tatimore, vet-vlerësimi dhe vlerësimi nga ATK)
4. Pagesa e tatimeve, rendi i pagesave si dhe kreditimet dhe rimbursimet
5. Procedurat e mbledhjes së detyrueshme
6. Ndëshkimet administrative
7. Shfrytëzimi i të drejtës së ankesës nga ana e tatimpaguesit

C Tatimi mbi vlerën e shtuar (TVSh)

1. TVSH-ja dhe dispozitat e përgjithshme për TVSh
2. Transaksionet e tatueshme dhe vendi i tyre
3. Momenti i lindjes së detyrimit, ngarkimi me TVSh dhe shuma e tatueshme

4. Lirimet për TVSh

5. Njohja e TVSh-së së zbritshme

6. Rregullimi i zbritjeve

7. Kërkesat për rimbursim të kreditimit të TVSh-së

8. Faturimi dhe personat e obligueshëm për të paguar TVSh-në

9. Periudha tatimore, dorëzimi i deklaratës dhe pagesa

10. Regjistrimi i informatave, mbajtja dhe ruajtja e dokumentacionit

11. Shembuj praktik deri në deklarimin e TVSh-së

D Dogana dhe akciza

1. Dogana dhe Akciza

E Tatimi mbi të Ardhurat Personale (TAP)

1. Dispozitat e përgjithshme dhe të veçanta për TAP

2. Të Ardhurat nga Punësimi

3. Të Ardhurat ndryshe nga ato të punësimit

4. Shpenzimet afariste të lejueshme dhe të palejueshme

5. Fitimet / Humbjet kapitale dhe metodat e parasë së gatshme dhe akrualet e kontabilitetit

6. Librat dhe Regjistrimet si dhe Mbajtja e Tatimit në Burim

7. Ortakëritë dhe grupimi i personave

8. Pagesat, Kreditimet dhe Deklaratat

F Tatimi mbi të Ardhurat e Korporatave (TAK)

1 Dispozitat e përgjithshme dhe të veçanta

2. Shpenzimet e lejueshme dhe ato të palejueshme

3. Fitimet dhe humbjet në kapital, likuidimet dhe riorganizimet, transferi i çmimeve

dhe njësitë e përhershme

4. Mbajtja në burim e tatimeve

5. Deklarimi dhe pagesa e TAK

G Kërkesat ligjore për përgatitjen dhe auditimin e pasqyrave financiare

1 . Kërkesat ligjore për përgatitjen dhe auditimin e pasqyrave financiare

Udhëzues i Studimit

A SHOQËRITË TREGTARE

1. SHOQËRITË TREGTARE DHE FORMAT E BIZNESEVE TË CILAT MUND TË ORGANIZOHEN NË KOSOVË

- a) Fushëveprimi i zyrës së regjistrimit të bizneseve në Kosovë
- b) Llojet e bizneseve që mund të regjistrohen në zyrën e regjistrimit të bizneseve në Kosovë
- c) Në ARBK regjistrohen këto lloje të bizneseve
- d) Regjistrimi i bizneseve
- e) Forma e certifikatës së biznesit - Biznes Individual (B.I.):
- f) Forma e certifikatës së biznesit - Shoqëri me Përgjegjësi të Kufizuar (Sh.P.K.):

B ADMINISTRATA TATIMORE DHE PROCEDURAT

1. PROCEDURAT E REGJISTRIMIT DHE ÇREGJISTRIMIT TË TATIMPAGUESVE

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Përkufizimet
- d) Cilat tatime aplikohen në Kosovë?
- e) Sistemi tatimor në Kosovë
- f) Përgjegjësitë e Administratës Tatimore të Kosovës (ATK)
- g) Ligjet e aplikueshme për tatimet

- h) Normat Tatimore
- i) Kërkesat ndaj përmbushjes së detyrimeve tatimore
- j) Numri Fiskal dhe pajisja me Certifikatë Fiskale
- k) Personat jo-rezident dhe Përfaqësuesit Fiskal
- l) Ndryshimet në formën e Biznesit dhe informata tjera për regjistrim
- m) Ushtrimi nr.1: Numri Fiskal dhe pajisja me Certifikatë Fiskale
- n) Ushtrimi nr.2: Personat jo-rezident dhe Përfaqësuesit Fiskal
- o) Ushtrimi nr.3: Ndryshimet në formën e Biznesit dhe informata tjera
- p) Çregjistrimi i Biznesit
- q) De-aktivizimi i një Biznesi
- r) Anulimi i dokumenteve përfshirë numrin fiskal
- s) Publikimi i Emrave dhe Numrave të Tatimpaguesve
- t) Ushtrim nr. 4: Çregjistrimi dhe de-aktivizimi i një Biznesi
- u) Ushtrim nr. 5: Anulimi i dokumenteve përfshirë numrin fiskal
- v) Përmbledhje

2. KRIJIMI DHE MBAJTJA E LIBRAVE DHE REGJISTRIMEVE

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Kërkesa për Libra dhe Regjistrime

- d) Kërkesat për libra dhe regjistrime tek bizneset me qarkullim vjetor deri në 50,000 euro:
- e) Kërkesat për libra dhe regjistrime tek bizneset me qarkullim vjetor mbi 50,000 euro:
- f) Shembull: Disa forma të mbajtjes së Librave dhe Regjistrimeve:
- g) Regjistrimi i Mallit
- h) Metodatat për llogaritjen e stoqeve
- i) Metoda FIFO (first in - first out)
- j) Metoda e kostos mesatare
- k) Ndikimi i aplikimit të metodave të inventarizimit në Pasqyra Financiare
- l) Origjina e Mallit
- m) Faturat dhe Kuponët e Regjistruesit të Kesh-it
- n) Kërkesat për faturim për transaksionet në mes të personave të tatueshëm
- o) Kërkesat e faturës për furnizim nga personi i tatueshëm për personin jo të tatueshëm.
- p) Fatura për transaksionet nga personat jo të tatueshëm.
- q) Kuponi i regjistruesit të kesh-it
- r) Ushtrimi nr.1: Mbajtja e librave dhe regjistrimeve
- s) Pajisjet Fiskale
- t) Transaksionet mbi Pesëqind Euro
- u) Raportimi i Transaksioneve mbi 500 €
- v) Shembull: Raportimi i transaksioneve mbi 500€ në ATK
- w) Ushtrimi nr.2: Pajisjet Fiskale dhe transaksionet mbi 500 euro
- x) Shpenzimet dhe Kreditimet e Lejuara

- y) Prishja e Mallit për Shkak të Kalimit të Afatit të Përdorimit, Thyerjes, Vjetërimit apo Avarive të tjera
- z) Mallrat e Shkatërruara apo të Dëmtuara nga Fatkeqësia apo Humbja për shkak të Vjedhjes
- aa) Shitje me Lirim
- bb) Ushtrimi nr.3: Shpenzimet dhe kreditimet e lejuara & prishja e mallit
- cc) Përmbledhje

3. DEKLARIMI I TATIMEVE (DEKLARATA TATIMORE, VET-VLERËSIMI DHE VLERËSIMI NGA ATK)

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Deklaratat tatimore
- d) Vetë-vlerësimi
- e) Vlerësimi i ATK-së
- f) Metodatat Indirekte
- g) Metoda e Burimit dhe Aplikimit të Fondeve (në vijim MBAF)
- h) Metoda e Depozitave Bankare dhe Shpenzimeve të Kesh-it (në vijim MDBShK).
- i) Metoda e Marzhës (në vijim MM)
- j) Metoda e Njesisë dhe Vëllimit
- k) Metoda e Vlerës Neto (me poshtë MVN)
- l) Ushtrimi nr.1: Deklarimi i tatimeve (vet-vlerësimi & vlerësimi nga ATK)
- m) Qasja në libra, regjistrime, kompjuterë dhe pajisje të tjera për ruajtjen e regjistrave
- n) Qasja në Objektet e biznesit/Kontrollet e Tatimpaguesit

- o) Mbledhja e Informatave ose Provave
- p) Kufizimet kohore për vlerësimet
- q) Vlerësimet në rast rreziku
- r) Vlerësimet Kundër Personave Përgjegjës
- s) Njoftim vlerësimi
- t) Ushtrimi nr.2: Deklarimi i tatimeve (vet-vlerësimi & vlerësimi nga ATK)
- u) Përmbledhje

4. PAGESA E TATIMEVE, RENDI I PAGESAVE SI DHE KREDITIMET DHE RIMBURISMET

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Pagesat
- d) Interesi
- e) Rendi i pagesave
- f) Kreditimet dhe rimbursimet
- g) Ushtrim : Pagesa e detyrimit tatimor, kreditimi dhe rimbursimi
- h) Përmbledhje

5. PROCEDURAT E MBLEDHJES SË DETYRUESHME

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Barra Tatimore
- d) Barrët dhe pronarët përfitues.
- e) Barrët dhe të Emëruarit
- f) Barrët poseduese
- g) Lirimi i pasurisë
- h) Dispozitat e veçanta për Ndërmarrjet Shoqërore (N.Sh.)

- i) Periudha Statusore e një Barre dhe kërkesa e ri-paraqitjes
- j) Ushtrimi nr.1: Procedurat e mbledhjes së detyrueshme
- k) Veprimet para Mbledhjes së Detyrueshme të borxhit tatimor
- l) Masë për Marrje të Pasurisë të Mbajtur nga një Person i tretë
- m) Masë për Marrje të Pasurisë në Posedim të Tatimpaguesit
- n) Dispozitat tjera mbi Mbledhjen e Detyrueshme
- o) Mbledhja e tatimit nga ortakët dhe anëtarët e shoqatave të pa inkorporuara
- p) Urdhrat për raste rrezikimi
- q) Embargo në importe dhe eksporte
- r) Moslejimet për largim
- s) Borxhet tatimore të pa mbledhshme
- t) Transferimi i Pasurisë (aseteve)
- u) Kërkesat për Falimentim të Pavullnetshëm
- v) Të ardhurat e paligjshme
- w) Ushtrimi nr.2: Procedurat e mbledhjes së detyrueshme
- x) Përmbledhje

6. NDËSHKIMET ADMINISTRATIVE

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Qasja e ATK-së ndaj administrimit të ndëshkimeve
- d) Ndëshkimet sipas Ligjit për Administratën Tatimore dhe Procedurat

- e) Ushtrimi nr.1: Aplikimi i Ndëshkimeve Administrative
- f) Ulje tjera në sanksione
- g) Ushtrimi nr.2: Aplikimi i Ndëshkimeve Administrative
- h) Përmbledhje

7. SHFRYTËZIMI I TË DREJTËS SË ANKESËS NGA ANA E TATIMPAGUESIT

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Ankesat në Departamentin e Ankesave në ATK
- d) Ushtrim: Shfrytëzimi i të drejtës së ankesës nga ana e tatimpaguesit
- e) Përmbledhje

C TATIMI MBI VLERËN E SHTUAR (TVSH)

1. TVSH-JA DHE DISPOZITAT E PERGJITHSHME PER TVSH

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Çka është TVSh-ja ?
- d) Shembull 1: TVSh për t'u paguar
- e) Shembull 2: TVSh për t'u rimbursuar (kthyer)
- f) Shembull 3: Zingjiri i TVSh-së
- g) Sistemi i BE-së mbi Direktivat e TVSh-së
- h) Disa përkufizime Ligjore për TVSh-në
- i) Ushtrimi nr.1: Identifikimi i përkufizimeve për nevoja të TVSh-së
- j) Objekti i tatuarjes

- k) Ushtrimi nr. 2: Njohja me objektin e tatuarjes
- l) Identifikimi i obliguesve për TVSh – Personat e tatueshëm
- m) Ushtrimi nr. 3: Identifikimi obliguesve për TVSh – Personat e tatueshëm
- n) Regjistrimi në TVSh dhe Çregjistrimi nga TVSh
- o) Regjistrimi në TVSh
- p) Çregjistrimi nga TVSh
- q) Ushtrimi nr. 4: Regjistrimi në TVSh dhe Çregjistrimi nga TVSh-ja
- r) Përmbledhje

2. TRANSAKSIONET E TATUESHME DHE VENDI I TYRE

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Furnizimi i mallrave
- d) Ushtrimi nr. 1: Furnizimi i mallrave
- e) Transferi i biznesit
- f) Ushtrimi nr. 2: Transferi i biznesit
- g) Furnizimi i shërbimeve
- h) Ushtrimi nr. 3: Furnizimi i shërbimeve
- i) Vendi i furnizimit të mallrave / shërbimeve
- j) Vendi i furnizimit të mallrave
- k) Vendi i furnizimit të shërbimit
- l) Vendi i furnizimit të shërbimit për personat e tatueshëm
- m) Vendi i furnizimit të shërbimit për personin jo të tatueshëm
- n) Rregullat e veçanta
- o) Furnizimet e lidhura me pasurinë e paluajtshme

- p) Furnizimi për personat e tatueshëm ngjarjet, edukimi, etj
- q) Furnizimi me ushqim i tatueshëm dhe jo i tatueshëm
- r) Dhënia afat-shkurte me qira e Mjeteve transportuese
- s) Transporti i mallrave
- t) Ushtrimi nr. 4: Vendi i furnizimit të mallrave / shërbimeve
- u) Vendi i importimit të mallrave
- v) Përmbledhje

3. MOMENTI I LINDJES SË DETYRIMIT, NGARKIMI ME TVSh DHE SHUMA E TATUESHME

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Momenti i lindjes së detyrimit dhe ngarkimi me TVSh për furnizimet e mallrave dhe shërbimeve
- d) Rregulla e përgjithshme:
- e) Rregulla speciale:
- f) Ushtrim nr. 1: Momenti i lindjes së detyrimit dhe ngarkimi me TVSh për furnizimet e mallrave dhe shërbimeve
- g) shërbimeve
- h) Momenti i lindjes së detyrimit dhe ngarkimi me TVSh për importimin e mallrave
- i) Ushtrimi nr. 2: Momenti i lindjes së detyrimit dhe ngarkimi me TVSh për importimin e mallrave
- j) Shuma e tatueshme

- k) Shuma e tatueshme për furnizimin e mallrave dhe shërbimeve
- l) Shuma e tatueshme në lidhje me importimin e mallrave dhe shërbimeve
- m) Ushtrimi nr. 3: Shuma e tatueshme për furnizimin e mallrave dhe shërbimeve dhe importimin e mallrave dhe shërbimeve
- n) mallrave dhe shërbimeve
- o) Normat tatimore
- p) Norma e Sheshtë e TVSh-së për Prodhuesit Bujqësor
- q) Përmbledhje

4. LIRIMET PËR TVSh

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Çka janë Furnizimet e liruarat ?
- d) Llojet e Furnizimeve të Liruara:
- e) Lirimet pa të drejtën e zbritjes së TVSh-së së zbritshme
- f) Lirimet për aktivitetet e caktuara me interes publik
- g) Shërbimet spitalore dhe kujdesi mjekësor:
- h) Shërbimet e mirëqenies dhe sigurimit social:
- i) Shërbimet e edukimit:
- j) Lirimi i gazetave, botimeve periodike dhe furnizimi i shërbimeve nga mediat
- k) Furnizimi i shërbimeve të transportit publik të udhëtarëve dhe bagazhit të tyre
- l) Lirimet për aktivitetet e tjera
- m) Ushtrimi nr. 1: Lirimet pa të drejtën e zbritjes së TVSh-së së zbritshme

- n) Lirimet me të drejtën e zbritjes së TVSh-së së zbritshme
- o) Lirimet në importim
- p) Disa nga lirimet tjera speciale lidhur me importimin
- q) Ushtrimi nr. 2: Lirimet me të drejtën e zbritjes së TVSh-së së zbritshme
- r) Lirimet në eksportim
- s) Ushtrimi nr. 3: Lirimet në eksportim
- t) Lirimet në lidhje me transaksionet e caktuara që trajtohen si eksporte
- u) Ushtrimi nr. 4: Lirimet në lidhje me transaksionet e caktuara që trajtohen si eksporte
- v) Përmbledhje

5. NJOHJA E TVSH-së SË ZBRITSHME

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Shqyrtim i përgjithshëm rreth zbritjes
- d) E drejta për të zbritur TVSh-në
- e) Ushtrimi nr. 1: E drejta për të zbritur TVSh-në
- f) Ushtrimi i së drejtës për zbritje
- g) Mënyra e ushtrimit të së drejtës për të zbritur TVSh-në e zbritshme
- h) Ushtrimi nr. 2: Ushtrimi dhe Mënyra e ushtrimit të së drejtës për të zbritur TVSh-në e zbritshme
- i) Llogaritja e pjesës së TVSh-së së zbritshme që lejohet si e zbritshme
- j) Ushtrimi nr. 3: Llogaritja e pjesës së TVSh-së së zbritshme që lejohet si e zbritshme

- k) Zbritjet e TVSh-së së zbritshme në fillim të aktivitetit ekonomik si person i tatueshëm i regjistruar për TVSh
- l) Ushtrimi nr. 4: Zbritjet e TVSh-së së zbritshme në fillim të aktivitetit ekonomik si person i tatueshëm i regjistruar për TVSh
- m) Përmbledhje
- n) Përmbledhje

6. RREGULLIMI I ZBRITJEVE

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Rregullimi i zbritjeve
- d) Ushtrimi nr. 1: Rregullimi i zbritjeve
- e) Përmbledhje

7. KËRKESAT PËR RIMBURSIM TË KREDITIMIT TË TVSh-së

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Kompensimet e Tatimit mbi Vlerën e Shtuar
- d) Kërkesat për Rimbursim të TVSh-së
- e) Kërkesa e Rimbursimit në periudha tremujore
- f) Kërkesa e Rimbursimit në baza mujore, si Rimbursimet për eksportuesit
- g) Kërkesa e Rimbursimit në baza mujore, për kontraktorët e Komisionit Evropian (KE)
- h) Dëshmitë në lidhje me kërkesën e Rimbursimit të TVSh-së
- i) Parashtrimi i kërkesës për Rimbursim të TVSh-së

- j) Ushtrimi nr. 1: Kërkesat për Rimbursim të kreditimit të TVSh-së
- k) Përmbledhje

8. FATURIMI DHE PERSONAT E

OBLIGUESHËM PËR TË PAGUAR TVSH-në

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Lëshimin e faturave dhe dokumenteve të tjera që shërbejnë si fatura nga personi i tatueshëm
- d) Përmbajtja e faturave të lëshuara nga personi i tatueshëm për personin e tatueshëm
- e) Përmbajtja e faturave të lëshuara nga personi i tatueshëm për personin tjetër
- f) Mostër se si duket një faturë tatimore:
- g) Shembuj të faturave hyrëse (blerje) për kompaninë KAF Trade:
- h) Shembuj të faturave dalëse (shitje) nga kompania KAF Trade:
- i) Shembuj të faturave të shpenzimeve (blerje) nga kompania KAF Trade:
- j) Shembuj të faturave të aseteve (blerje) nga kompania KAF Trade:
- k) Ushtrimi nr. 1: Lëshimi i faturave dhe përmbajtja e tyre
- l) Notë debiti dhe notë krediti
- m) Ushtrimi nr. 2: Notë debiti dhe notë krediti
- n) Lëshimi i faturave nga personi jo i tatueshëm
- o) Ushtrimi nr. 3: Lëshimi i faturave nga personi jo i tatueshëm
- p) Kontabiliteti i borxhit të keq për qëllime të TVSH-së

- q) Personat e obligueshëm për të paguar TVSH-në
- r) Ngarkesa e kundërt për TVSH për shërbimet e blera jashtë Kosovës
- s) Shembuj për ilustrim të ngarkesës së kundërt
- t) Shembuj për ilustrim të ngarkesës së kundërt dhe regjistrimi në deklaratën e TVSH-së
- u) Ngarkesa e kundërt për TVSH për shërbimet që furnizohen në lëmin e ndërtimit
- v) Shtyrja e TVSH-së
- w) Formulari i aplikacionit për shtyrje të TVSH-së, duket si në vijim:
- x) Përmbledhje

9. PERIUDHA TATIMORE, DORËZIMI I DEKLARATËS DHE PAGESA

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Periudha tatimore për TVSh
- d) Deklarata e TVSh-së, dorëzimi dhe pagesa
- e) Deklarata e TVSh-së
- f) Dorëzimi i deklaratës së TVSh-së dhe pagesa
- g) Hapat për t'iu qasur EDI-t
- h) Ushtrimi nr. 1: Periudha tatimore, deklarata e TVSh-së, dorëzimi dhe pagesa
- i) Përmbledhje

10. REGJISTRIMI I INFORMATAVE, MBAJTJA DHE RUAJTJA E DOKUMENTACIONIT

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Regjistrimi i informatave

- d) Mbajtja e dokumentacionit
- e) Libri i blerjeve
- f) Libri i shitjeve
- g) Ruajtja e dokumentacionit
- h) Ushtrim nr. 1: Regjistrimi i informatave, mbajtja e dokumentacionit dhe ruajtja e dokumentacionit
- i) Përmbledhje

11. SHEMBUJ PRAKTIK DERI NË

DEKLARIMIN E TVSH-së

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Shembulli nr. 1 – kur kompania ofron vetëm furnizime të tatueshme
- d) Shembulli nr.2 - kur kompania ofron furnizime të tatueshme dhe furnizime që trajtohen si eksporte
- e) Shembulli nr.3 - kur kompania ofron furnizime të tatueshme dhe furnizime të përjashtuara nga
- f) TVSH
- g) Shembulli nr.4 - kur kompania ofron furnizime të tatueshme, furnizime të përjashtuara si dhe
- h) aplikim të ngarkesës së kundërt në blerjen e shërbimeve nga jashtë
- i) Shembulli nr.5 - kur kompania ofron vetëm të përjashtuara nga TVSH
- j) Përmbledhje

D DOGANA DHE AKCIZA

1.DOGANA DHE AKCIZA

- a) Hyrje
- b) Kuptimi i përkufizimeve
- c) Si importohen mallrat?
- d) Roli i Doganës
- e) Norma doganore
- f) Tatimi i normës së akcizës në Kosovë
- g) Përcaktimi i kostos së shpenzimeve të transportit të mallrave të importuara
- h) Dokumenti Unik Doganor i pranuar - DUD
- i) Shembull shkollor:
- j) Forma e faturës të cilën na dërgon eksportuesi nga Austria
- k) Forma e plotësimit të Dokumentit Unik Doganor për zhdoganimin e mallit
- l) Kalkulimi i Importit në bazë të DUD-it
- m) Regjistrimi i importit në librin e blerjeve
- n) Biznesi “Kosova Trade” Sh.p.k. i ka shitur “Klientit A” dhe “Klientit B”
- o) Regjistrimi i shitjes në librin e shitjeve
- p) Stoku në fund të muajit janar 2018
- q) KMSH - Kosto e mallit të shitur
- r) Fitimi bruto

E TATIMI MBI TË ARDHURAT PERSONALE (TAP)

1. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME DHE TË VEÇANTA PËR TAP

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Disa përkufizime Ligjore për TAP

- d) Ushtrimi 1: Identifikimi i përkufizimeve për nevoja të këtij Ligji
- e) Tatimpaguesit për TAP
- f) Objekti i tatimit
- g) Ushtrim 2: Njohja me objektin e tatimit dhe shkallët tatimore
- h) Të Ardhurat e Tatuashme
- i) Shkallët e tatimit në TAP
- j) Ushtrimi 3: Llogaritja e tatimit në TAP sipas shkallevë tatimore
- k) Të Ardhurat Bruto
- l) Të ardhurat e përjashtuara
- m) Përmbledhje

2. TË ARDHURAT NGA PUNËSIMI

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Të ardhurat nga pagat
- d) Shpenzimet e udhëtimit për punë
- e) Tatimpaguesit në të ardhurat nga Pagat
- f) Hapat të cilat duhet të ndërmerren për aplikimin e Tatimit mbi të Ardhurat nga Pagat
- g) Evidenca e Punonjësve:
- h) Kontratat e punëtorëve
- i) Tatimi në paga dhe kontributet pensionale
- j) Tatimi në paga -(pasqyra e mbajtjes në burim dhe pagimit të tatimit)
- k) Kontributet pensionale - (pasqyra e kontributeve për pension dhe formulari i pagesës)
- l) Libri i pagave mujore
- m) Çertifikata e Kontributit Pensional dhe Mbajtjes në Burim të Tatimit në Paga

- n) Deklarata vjetore mbi tatimin në të ardhurat personale
- o) Mostër e Kontratës së Punës, për kohë të caktuar apo të pacaktuar:
- p) Përmbledhje

3. TË ARDHURAT NDRYSHE NGA ATO TË PUNËSIMIT

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Të ardhurat personale nga aktivitetet afariste
- d) Të ardhurat nga qiraja
- e) Të ardhurat nga pasuria e paprekshme
- f) Të ardhurat nga Interesi
- g) Të ardhurat e tjera përfshirë dhuratat
- h) Përmbledhje

4. SHPENZIMET AFARISTE TË LEJUESHME DHE TË PALEJUESHME

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Cilat janë shpenzimet afariste të lejueshme?
- d) Shpenzimet e përfaqësimit, reklamës dhe promocionit ekonomik
- e) Shpenzimet e borxhit të keq
- f) Shpenzimet afariste të udhëtimit
- g) Shpenzimet (pagesat) për personat e lidhur
- h) Zhvlerësimi
- i) Zhvlerësimi i bagëtive
- j) Amortizimi
- k) Zbritjet e posaçme për pasuritë e reja
- l) Shpenzimet kërkimore dhe zhvillimore
- m) Metodatat e zhvlerësimit

- n) Fillimi i shfrytëzimit të zhvlerësimit dhe kufizimet
- o) Kostot e blerjes për asetet deri në 1000€
- p) Riparimet dhe përmirësimet
- q) Humbjet tatimore
- r) Shpenzimet e qirasë
- s) Zbritjet e lejuara për kontribute bamirëse
- t) Shpenzimet edukative/arsimore dhe trajnuese
- u) Shpenzime e palejueshme
- v) Përmbledhje

5. FITIMET / HUMBJET KAPITALE DHE METODAT E PARASË SË GATSHME DHE AKRUALE E

KONTABILITETIT

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Fitimi kapital
- d) Njohja e fitimeve kapitaleve
- e) Përrjashtimet
- f) Specifikat me përkufizime kohore
- g) Humbja kapitale
- h) Njohja e humbjeve kapitaleve
- i) Specifikat me përkufizime kohore
- j) Ushtrimi 1: Fitimet/humbjet kapitale
- k) Ushtrimi 2
- l) Ushtrimi 3
- m) Metoda e parasë së gatshme dhe akruale e kontabilitetit
- n) Përmbledhje

6. LIBRAT DHE REGJISTRIMET SI DHE MBAJA E TATIMIT NË BURIM

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Kërkesa për libra dhe regjistrime për biznes të cilat taten në të ardhura reale
- d) Kërkesat për libra dhe regjistrime për bizneset e vogla
- e) Shmangia e tatimeve të dyfishta
- f) Mbajtja e tatimit në burim
- g) Tatimi i mbajtur në burim për të punësuarit
- h) Tatimi i mbajtur në burim për interesa dhe të drejta pronësore dhe në qira
- i) Mbajtja e Tatimit në Burim për Kategori të Veçanta
- j) Tatimi i mbajtur në burim për disa pagesa për jo-rezident
- k) Ushtrimi: Tatimi i mbajtur në burim
- l) Përmbledhje

7. ORTAKËRITË DHE GRUPIMI I PERSONAVE

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Ortakëritë dhe grupimi personave
- d) Shembull:
- e) Ortakëritë dhe mënyra e deklarimit për secilin ortak
- f) Përmbledhje

8. PAGESAT, KREDITIMET DHE DEKLARATAT

- a) Pasqyrë

- b) Objektivat Mësimore
- c) Pagesa e tatimit për veprimtaritë afariste
- d) Tatimpaguesit me të Ardhura bruto vjetore nga veprimtaritë afariste deri në 50.000€
- e) Tatimpaguesit me të ardhura bruto vjetore nga aktivitetet afariste mbi 50,000€
- f) Shembuj
- g) Opsioni A: 1/4 Parashikimi i të Ardhurave dhe Shpenzimeve
- h) Opsioni B: 110 % (streha e sigurt)
- i) Pagesa e tatimit për pasurinë e paprekshme
- j) Kreditimet kundrejt tatimit
- k) Deklaratat tatimore dhe pagesat
- l) Shembuj të deklarimit të Kontributeve Pensionale nga Bizneset e Vogla Individuale dhe Bizneset e
- m) Mëdha Individuale:
- n) Shembuj të deklarimit të Tatimit në të Ardhura Personale dhe Kontributeve Pensionale nga të
- o) vetëpunësuarit si Biznese të Vogla Individuale:
- p) Shembuj të deklarimit të Tatimit në të Ardhura Personale dhe Kontributeve Pensionale nga të
- q) vetëpunësuarit si Biznese të Mëdha Individuale:
- r) Përmbledhje

F TATIMI MBI TË ARDHURAT E KORPORATAVE (TAK)

1. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME DHE TË VEÇANTA

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Përkufizimet
- d) Obliguesit tatimorë të TAK
- e) Objekti i tatimit
- f) Ushtrimi nr.1: Përkufizimet ligjore në TAK
- g) Ushtrimi nr.2: Obliguesit tatimor dhe objekti i tatimit në TAK
- h) Të ardhurat e tatueshme
- i) Të Ardhurat nga Shitja e Mallrave
- j) Të Ardhurat nga Pasuritë e Paprekshme
- k) Të ardhurat e tatueshme nga projektet dhe kontratat afatgjate të ndërtimit
- l) Të Ardhurat nga Lizingu
- m) Shkalla e tatimit
- n) Të Ardhurat e Liruara
- o) Ushtrimi nr.3: Të ardhurat e tatueshme dhe ato të liruara
- p) Dispozitat e veçanta të ligjit mbi TAK
- q) Trajtimi i aktiviteve të sigurimit
- r) Trajtimi i të ardhurave komerciale të organizatave joqeveritare
- s) Përmbledhje

2. SHPENZIMET E LEJUESHME DHE ATO TË PALEJUESHME

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore

- c) Shpenzimet e palejueshme
- d) Shpenzimet e lejueshme
- e) Zbritjet e lejuara për aktivitetet me interes publik
- f) Shpenzimet e përfaqësimit, reklamës dhe promocionit ekonomik
- g) Shpenzimet e borxhit të keq
- h) Fondet rezervë
- i) Pagesat për personat e lidhur
- j) Ushtrimi nr.1: Shpenzimet e lejueshme dhe ato të palejueshme
- k) Zhvlerësimi
- l) Zhvlerësimi i Bagëtisë
- m) Amortizimi
- n) Shpenzimet kërkimore dhe zhvillimore
- o) Metodatat e zhvlerësimit
- p) Fillimi i shfrytëzimit të zhvlerësimit dhe kufizimet
- q) Riparimet dhe Përmirësimet
- r) Ushtrimi nr.2: Shpenzimet e zhvlerësimit
- s) Përmbledhje

3. FITIMET DHE HUMBJET NË KAPITAL, LIKUIDIMET DHE RIORGANIZIMET, TRANSFERI I ÇMIMEVE DHE NJËSITË E PËRHERSHME

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimor
- c) Fitimet dhe humbjet në kapital
- d) Njohja e fitimeve kapitaleve
- e) Njohja e humbjeve kapitaleve
- f) Shndërrimi jo i vullnetshëm
- g) Likuidimet dhe Riorganizimet

- h) Shpërndarja e pronës
- i) Likuidimi
- j) Riorganizimi
- k) Ushtrimi nr.1: Fitimet dhe humbjet kapitale dhe ato tatimore
- l) Transferi i Çmimeve
- m) Shmangia e tatimeve të dyfishta
- n) Njësi e Përhershme
- o) Ushtrimi nr.2: Transferi i çmimeve dhe njësi e përhershme
- p) Përmbledhje

4. MBAJTJA NË BURIM E TATIMEVE

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore
- c) Mbjajtja në Burim e Tatimeve
- d) Tatimi i Mbjatur në Burim në Paga dhe Kontribute Pensionale
- e) Tatimi i Mbjatur në Burim në Interes dhe të Drejtat Pronësore dhe qira
- f) Mbjajtja e Tatimit në Burim për Kategori të Veçanta
- g) Mbjajtja e Tatimit në Burim për disa pagesa për Jo-rezidentë
- h) Tatimi i Mbjatur në Burim në Qira
- i) Dispozitat e Përgjithshme që Aplikohen për Tatimet e Mbjatura në Burim
- j) Ushtrim: Tatimet e mbajtura në burim
- k) Përmbledhje

5. DEKLARIMI DHE PAGESA E TAK

- a) Pasqyrë
- b) Objektivat Mësimore

- c) Kërkesa për libra dhe regjistrime
- d) Deklarimi i tatimeve
- e) Pagesat e tatimit
- f) Opsioni A: 1/4 Parashikimi i të Ardhurave dhe Shpenzimeve
- g) Opsioni B: 110 % (streha e sigurt)
- h) Ushtrim: Deklarimi dhe pagesat në TAK
- i) Shembuj praktik të deklarimit në TAK nga Korporatat e vogla
- j) Shembuj praktik të deklarimit në TAK nga Korporatat e mëdha
- k) Përmbledhje

G KËRKESAT LIGJORE PËR PËRGATITJEN DHE AUDITIMIN E PASQYRAVE FINANCIARE

1 . KËRKESAT LIGJORE PËR PËRGATITJEN DHE AUDITIMIN E PASQYRAVE FINANCIARE

- a) Parathënie

- b) Përkufizimet
- c) Klasifikimi i Shoqërive Tregtare
- d) Raportimit financiar sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit
- e) Zbatimi i SNRF, SNK, SKK dhe SNA dhe kërkesave tjera për përgatitjen dhe auditimin e pasqyrave
- f) financiare
- g) Raporti financiar vjetor
- h) Viti kalendarik kontabël
- i) Dorëzimi dhe publikimi i pasqyrave financiare
- j) Ruajtja e dokumenteve
- k) Masat ndëshkimore

H PËRGJIGJET E SAKTA DHE ZGJIDHJET

- PJESA B. Përgjigjet e sakta dhe zgjidhjet
- PJESA C. Përgjigjet e sakta dhe zgjidhjet
- PJESA E. Përgjigjet e sakta dhe zgjidhjet
- PJESA F. Përgjigjet e sakta dhe zgjidhjet